

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж рр 193/21
9.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., улица ... бр. ..., чији је пуномоћник Љиља Крстић, адвокат из Београда, улица Војводе Миленка бр.4, против тужене Републике Србије – Други основни суд у Београду, које заступа Државно правобранилаштво Београд, Косовска 31, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду Прр 26/20 од 17.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 09.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду Прр 26/20 од 17.06.2021. године у делу става првог изреке којим је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року исплати укупан износ од 677.596,48 динара, са законском затезном каматом на тај износ почев од дана 29.01.2020. године као дана подношења тужбе па до исплате и делу у коме је обавезана тужена да тужиљи исплати износ од 54.075,00 динара на име признатих трошкова парничног поступка и износ од 36.050,00 динара на име трошкова извршења, као и у ставу другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду Прр 26/20 од 17.06.2021. године у преосталом делу става првог изреке, тако што се тужбени захтев тужиље за исплату законске затезне камате на појединачне месечне износе у укупном износу од 677.596,48 динара за период почев од дана доспелости сваког појединачног месечног износа па до дана подношења тужбе 29.01.2020. године **ОДБИЈА** као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке обавезује се тужена да тужиљи због повреде права на суђење у разумном року на име накнаде имовинске штете исплати износ од 677.596,48 динара са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког појединачног месечног износа па до дана коначне исплате, као и износ од

54.075,00 динара на име признатих трошкова парничног поступка и износ од 36.050,00 динара на име трошкова извршења. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиљи исплати износ од 39.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате.

Одлучујући о основаности изјављене жалбе тужене у смислу члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18 и 18/20) Апелациони суд је оценио да је жалба тужене делимично основана.

У спроведеном поступку нису почињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374 став 2 тачка 1- 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности нити се наводима жалбе указује на неку другу битну повреду која је била или могла бити од утицаја на правилност и законитост побијане одлуке, а због којих би побијана одлука морала бити укинута.

Супротно наводима жалбе, првостепени суд није починио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, те пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати. Изрека пресуде је јасна и непротивречна разлозима датим у образложењу, како у односу на чињеничне закључке тако и примењене прописе. Разлози за одлуку који су наведени у образложењу су потпуни и непротивречни и нису у супротности са садржином изведених доказа, па се законитост и правилност пресуде са сигурношћу могу испитати, како у погледу утврђеног чињеничног стања, тако и у погледу примене материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку тужиљи је утврђено решењем Другог основног суда у Београду Р4 122/19 од 27.09.2017. године да јој је повређено право на суђење у разумном року у предмету Другог основног суда у Београду И.бр.30234/12 где је одређено предложено извршење на основу пресуде због пропуштања П1.бр.2757/11 од 29.09.2011. године у износу од 677.598,39 динара са припадајућом законском затезном каматом, а трошкови извршног поступка одмерени у износу од 36.050,00 динара, а ради се о исплати разлике зараде. Увидом у предмет Првог основног суда у Београду Ии.бр.30234/12 првостепени суд је утврдио да је у конкретном случају спорно извршење (поступак којим је утврђено да је дошло до повреде права на суђење у разумном року) одређено против привредног друштва “DES” д.о.о. Београд које је 100 % у власништву Републике Србије, те да тужиља има право на накнаду претрпљене имовинске штете у висини целокупног нереализованог новчаног потраживања које је признато у извршном поступку, обзиром да се наведени поступак води дуже од седам година те да је пресуда због пропуштања П1.бр.2757/11 донета дана 29.09.2011. године, да је дана 22.02.2016. године суд донео закључак И.бр.30234/12 којим је наложио НБС-у ОПН Крагујевац да спроведе решење о извршењу које је дана 11.06.2016. године обавестила суд да решење није спроведено. Дописом од 03.09.2018. године суд је наложио НБС Крагујевац да суду достави извештај о спровођењу њиховог решења о извршењу и да обавести о разлозима неспровођења, те је поступајући по налогу суда НБС ОПН Крагујевац дописом од дана 06.09.2018. године обавестила суд да се поменуто решење и даље налази у евиденцији примљених решења, те да по наведеном решењу није било извршења. Првостепени суд је имајући у виду наведено због неажурног поступања својих органа оценио да одговорност за наведено сноси Република Србија овде тужена, јер тужиља ни на који начин није допринела трајању

овог поступка односно немогућности да решење о извршењу буде спроведено, а у ком поступку остварује право на разлику између припадајуће и исплаћене зараде која је за њу од егзистенцијалног значаја. Из извештаја из АПР-а првостепени суд је утврдио да се ради о друштвеном предузећу са 100 % удела друштвеног капитала.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд је утврдио потпуно и поуздано на основу изведених доказа које је оценио правилном применом одредбе члана 8 ЗПП-а. Другостепени суд прихвата потпуне и правилне разлоге које је првостепени суд дао за свој чињеничноправни закључак, те пресуду детаљно не образлаже применом овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а.

На тако правилно и потпуно утврђено чињенично стање које се наводима жалби парничних странака не доводи у сумњу, правилно је првостепени суд делимично усвојио тужбени захтев, правилном применом материјалног права.

Наиме, одредбом члана 31 Закона о заштити права на суђење у разумном року ("Службени гласник РС" бр.40/15-студио на снагу 1.1.2016. године), прописано је да странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, у року од годину дана од када је стекла право на правично задовољење (став 1), да суд поред одредаба закона којим се уређују облигациони односи примењује и мерила за оцену трајања суђења у разумном року (став 2), па је одговорност Републике Србије за имовинску штету изазвану повредом права на суђење у разумном року објективна (став 3).

У конкретном случају, покренут је извршни поступак ради принудног извршења правноснажном пресудом признатог потраживања тужиље из радног односа, односно потраживања у износу разлике зарада, како је то правилно првостепени суд и утврдио. Извршни поступак за наплату тог новчаног потраживања за које је законом прописано да је хитан, јер се ради о заради, није окончан ни након утврђења да је тужиљи у извршном поступку повређено право на суђење у разумном року и наложено судији да у одређеном року предузме све мере и радње потребне у циљу окончања тог поступка.

Према одредби члана 31 став 3 Закона о заштити права на суђење у разумном року одговорност тужене Републике Србије је објективна, а у овом случају тужена не наводи уверљиве разлоге за пропусте њених органа нити су утврђени пропусти тужиље који су имали за последицу неспровођење извршног поступка, услед чега би тужена могла бити у потпуности или делимично ослобођена од одговорности за насталу штету.

Утврђеном повредом права на суђење у разумном року неспровођењем извршног поступка у периоду дужем од 7 година, повређено је тужиљино право на имовину загарантовано чланом 1 Протокола 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом 58 Устава Републике Србије и умањењем њене имовине проузроковане обична материјална штета предвиђена чланом 155 Закона о облигационим односима. Због тога је тужена у обавези да тужиоцу накнади тако насталу штету и сагласно пракси Уставног суда (Уж 7912/14 од 9.6.2016. године и Уж 2641/16 од 16.6.2016. године) исплати новчане износе досуђене правноснажном пресудом заједно са парничним трошковима (пресуда Европског суда за људска права у

предмету Качапор и др. против Србије, предмет Црнишанин и други против Србије, Маринковић и други против Србије, на које се првостепени суд правилно позвао, као и предмет Јовичић и други против Србије (представке број 37270/11, 37278/11, 47705/11, 47712/11, 47725/11, 56203/11, 56238/11 и 75689/11 од 13. јануара 2015. године објављен у ("Службеном гласнику број 44/2015).

Како се ради о привредном друштву-дужнику који послује са већинским друштвеним или државним капиталом, то се у односу на дуговања тог привредног друштва конституише и посебне обавезе Републике Србије, како је то правилно оценио и првостепени суд, па су неосновани жалбени наводи туженог којима се указује на то да држава није одговорна за накнаду штете.

С обзиром да тужила, као последицу повреде права на суђење у разумном року, трпи имовинску штету у висини ненаплаћеног потраживања, чије је извршење одређено, тужена јој дугује и затезну камату од тренутка када ју је тужила позвала на исплату, односно од дана подношења тужбе, у смислу члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року и члана 324. у вези са чланом 277. ЗОО.

У конкретном поступку за накнаду имовинске штете ради се о новом захтеву проистеклом из повреде права на суђење у разумном року, који представља ново потраживање. Због другачије природе потраживања које није усмерено према извршном дужнику, већ према Републици Србији, тужили не припада законска затезна камата на неисплаћени износ почев од дана доспелости сваког месечног потраживања, већ од дана подношења тужбе којим тренутком се сматра наведено потраживање у односу на Републику Србију доспелим.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП-а.

Са свега изложеног, одлучено је као у ставу првом изреке, на основу одредбе члана 390 ЗПП-а, а као у ставу другом изреке на основу одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП-а.

Како преиначење у погледу одлуке о законској затезној камати није утицало на висину трошкова, то је потврђена и одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке, на основу одредбе члана 401 тачка 2 ЗПП-а.

Обзиром да је тужена успела са жалбом у сразмерно незнатном делу, то је о трошковима другостепеног поступка одлучено као у ставу трећем изреке на основу члана 165 у вези члана 153 ЗПП-а.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић